

3 בפברואר 2014

לכבוד חה"כ דוד רותם יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט <u>הכנסת, ירושלים</u>	לכבוד חה"כ מירי רגב יו"ר ועדת הפנים ואיכות הסביבה <u>הכנסת, ירושלים</u>	לכבוד חה"כ משה גפני יו"ר ועדת המדע והטכנולוגיה <u>הכנסת, ירושלים</u> שלום רב,
---	--	---

הנדון: הפרה של חובת הדיווח על פיילוט המאגר הביומטרי

1. אנו פונים אליכם בבקשה, שתכנסו את "וועדת הכנסת המשותפת" לשלוש הוועדות שבראשותכם כדי שזו תדון ב"פיילוט" המתנהל בהתאם ל"חוק המאגר הביומטרי".¹
2. כזכור, בעת שהתבקשה להצביע על "חוק המאגר הביומטרי" מיאנה הכנסת לתת אישור סופי להקמת המאגר. תחת זאת נקבעה בחוק "תקופת מבחן של שנתיים" ("פיילוט"), שבמהלכה יבדקו "נחיצות קיומו של מאגר ביומטרי ומטרותיו, את המידע שיש לשמור במאגר ואת אופן השימוש בו", דהיינו האם ועד כמה המאגר נחוץ כדי להבטיח קיומו של מערך אמין של הנפקת מסמכי זיהוי, והאם תכלית זו אינה מושגת באמצעות חלופות שסכנתן ופגיעתן בזכויות אדם פחותה. עוד נקבע, כי בסוף תקופת הפיילוט יחליטו שר הפנים והכנסת אם להורות על המשך קיומו של המאגר, שאחרת "יימחק המאגר הביומטרי".²
3. סעיף 11 לצו, המסדיר את הפיילוט,³ מטיל על רשות האוכלוסין ועל הרשות לניהול המאגר⁴ לערוך דין וחשבון מפורט בכתב, שיתאר את כל תוצאות הבדיקות שבוצעו, ויגובה בחוות דעת של הסטטיסטיקאי הממשלתי, וזאת "אחת לכל חצי שנה במשך תקופת המבחן".⁵ העתק מהדו"ח צריך להיות מונח על שולחן ועדת הכנסת המשותפת, שכאמור מורכבת משלוש הוועדות שבראשותכם.

¹ חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, תשי"ע-2009; להגדרת "וועדת הכנסת המשותפת" ראו סעיף 2 לחוק.

² בהתאם לסעיף 41 לחוק, תקופת המבחן תהא בת שנתיים (ס"ק 1) שבאחריתה יוכל שר הפנים להוציא צו חדש – שתוקפו מותנה באישור של מספר גורמים, לרבות מליאת הכנסת – ובו להחיל על כלל האוכלוסייה (דהיינו גם על מי שלא השתתף במבחן) את הוראות החוק, להאריך את תוקף צו הפיילוט לתקופה של שנתיים נוספות. ככל שלא יוצא צו חדש בתוך 4 שנים ממועד תחילת המבחן – "יימחק המאגר הביומטרי".

³ צו הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע (תקופת מבחן), התשע"א-2011.

⁴ הרשות לניהול המאגר הביומטרי שהוקמה לפי סעיף 11 לחוק.

⁵ סעיף 11 לצו: "(ב) הרשות ורשות האוכלוסין יכינו דין וחשבון מפורט בכתב ובו תיאור כל תוצאות הבדיקות שבוצעו בתקופה האמורה לפי צו זה, אחת לכל חצי שנה במשך תקופת המבחן; דין וחשבון זה יוגש לראש הממשלה, שר הפנים, שר המשפטים, השר לביטחון הפנים ולוועדת הכנסת המשותפת, לממונה על היישומים הביומטריים ולוועדת (ג) דין וחשבון כאמור ייערך לפי כללים מקובלים לעריכת מבדקים למערכות ביומטריות, ככל שהם רלוונטיים, ובכלל זה יסקור את הממצאים והאסמכתאות לממצאים בהתאם לפרוטוקול המבחן, וכן חוות דעת של הסטטיסטיקאי הממשלתי בדבר התאמה של הבדיקה והממצאים לכללים מקובלים בתחום זה."

4. מאז החלה תקופת המבחן על פי הצו חלפו 13 חודשים⁶ ומכאן שהיה על הרשות להגיש לכנסת שני דוחות לפחות דבר שלא נעשה. בכך נמנעה מהכנסת ומהציבור היכולת לדון ולפקח על התנהלות הפיילוט, דבר שפוגם באופן חמור בחוקיותו, ובתוקפן ובמהימנותן של תוצאותיו.
5. אחת הנגזרות של אי קיום חובת הדיווח, היא שלכנסת ולציבור אין כל מושג לגבי האופן שבו בוצעו פעולות, שבהעדרן אין כל ערך לתוצאות הפיילוט. כך למשל, בהתאם לסעיף 11א(1) לצו, המשקל שיינתן לתוצאות שיתקבלו בבדיקות שונות, חייב להיקבע כבר בתחילת הפיילוט.⁷ הוראה זו היא קריטית כדי למנוע הטיה של התוצאות (ייחוס משקל יחסי גבוה למבחנים שבהם הושגו ציונים טובים במיוחד). בדומה לזה עדיין לא פורסם דיווח על פעילותה של הוועדה המייעצת, ועל הבחינות שנוספו על אלו המפורטות בצו, לרבות "שילוב החלופה של שיטת עדי שמיר - שיטת ההקבצים" בהתאם להצהרת הממונה על היישומים הביומטריים.⁸
6. נבקשכם אפוא לכנס את וועדת הכנסת המשותפת כדי שזו תדון בהתנהלות הפיילוט ובהפרת חובת הדיווח.

בכבוד רב ובברכה,
אבנר פינצ'וק, עו"ד

העתקים:
חה"כ יולי אדלשטיין, יו"ר הכנסת
עו"ד אייל יינון, היועץ המשפטי לכנסת

⁶ בהתאם לסעיף 41 לחוק, תקופת המבחן היא התקופה שבה הצו יהיה בתוקף; בהתאם לסעיף 13 לצו, תוקפו (תוקף הצו) הוא בין 1.1.2013 עד לסוף השנה הנוכחית (31.12.2014).

⁷ סעיף 11א(1) לצו: "בתוך 90 ימים מתחילת תקופת המבחן תחליט הוועדה, בהתייעצות עם ראש רשות האוכלוסין וראש הרשות, על משקל לכל אחד מן הנושאים הנבדקים לפי סעיף 9(ב)"; וראו גם את דברי עו"ד נעמה פלאי מרשות האוכלוסין: " בגלל הקושי לקבוע מדדים על כל נושא ונושא, קבענו צורה מובנית מראש ומחויבת מראש לדרך שבה אנחנו נבחן כל חלופה וכל נושא שנבחן על כל חלופה. ולכן סעיף 11א קובע שמאוד סמוך לתחילת תקופת המבחן קובעים עבורנו את המשקל שיינתן לכל נושא שנבחן על כל חלופה; ובהתאם למשקלים האלה, רשות האוכלוסין והרשות לניהול המאגר הביומטרי, כל אחת בתחומה, תיתן ציונים לכל דבר, ואז ניתן יהיה לבנות גם את הדוחות העתיים וגם את הדוחות הסופיים." (הוועדה המשותפת, פרוטוקול מיום 27.11.2012 עמ' 65).

⁸ מר רם ולצר, הממונה על היישומים הביומטריים במשרד ראה"מ: "אנחנו נמצאים כרגע בשלב מתקדם של שילוב החלופה של שיטת עדי שמיר, שיטת ההקבצים, לתקופת הפילוט... צריך להותיר במקרה הזה לממונה על היישום הביומטרי או לוועדה המפקחת, הוועדה המייעצת, להוסיף בחינות נוספות שעומדות ברוח החוק, בלשון החוק, כדי לאפשר בחינה שלמה יותר. אחת מהן זה שיטת עדי שמיר, שאנחנו עומדים בפני סיומה." הוועדה המשותפת, פרוטוקול מיום 27.11.2012 עמ' 18.